

РІК LIX. Ч. 217. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІВТОРК, 17-го ВЕРЕСНЯ 1951. No. 217. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 18, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америці СІМ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. "Свобода": ВЕрген 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016

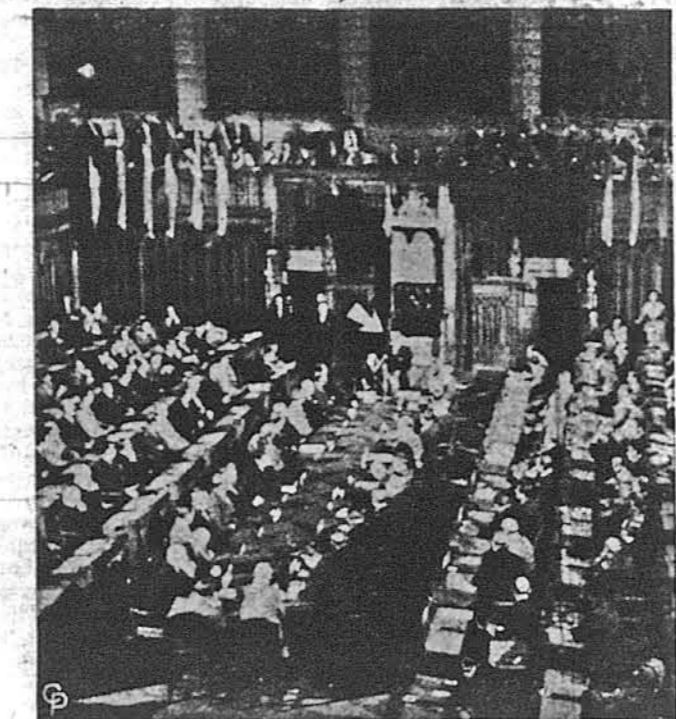
FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПРИБУТОК ЗДА ЗРІС НА 175 ВІДСОТКІВ УПРОДОВЖ 20 РОКІВ

Вашингтон, 16 вересня. — Департамент торгівлі повідомляє, що населення Злучених Держав піднесло свій річний прибуток з \$87,000,000,000 в 1929 році до 239,000,000,000 в останньому році, а це значить збільшення на 175 відсотків. Студії над цією справою перевело Бюро Бизнесової Економіки при цьому департаменті, порівнюючи прибуток і продукцію за час понад двадцять років. Бюро стверджує загалом велетенський зріст народного господарства Злучених Держав. Студії виявляють, що країна збільшила свою продукцію з \$104,000,000,000 в 1929 р. до \$283,000,000,000 в 1950 році. Частинний зріст треба приписати ступневному зростові робочої сили. Однак далеко важливіший є зріст самої продуктивності внаслідок видатності праці організованих робочих з'єднань, дякуючи технічному поступові і збільшеному вкладові капіталів в красиві підприємства. — Уряд причинився до зросту прибутків на 15 відсотків в 1950 р. тим, що закупував виробу і послуги людей. У 1929 р. уряд причинився до прибутків тільки 8 відсотками.

НАРИС ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ НЬО ЙОРКУ ЗАКІНЧЕНИЙ

Нью Йорк. — Організаційна фаза міської цивільної оборони вже закінчилася, як про це говориться в першому річному звіті міського Бюра Цивільної Оборони. Директор Цивільної Оборони, Артур В. Валандер визнав, що це тільки нарис планів для цивільної оборони на випадок нападу на місто атомовими бомбами, однак від запуску програми в липні 1950 р. виконане „найбільше і най-

НАРАДА В СПРАВІ ПРИСПИШЕННЯ ОБОРОНИ ПРОТИ „МАКСИМАЛЬНОЇ ЗАГРОЗИ“ відкрито минулої суботи в столиці Канади, Оттаві, де зібрався з'єднаний з міністрами закордонних справ договорних країн Рада Північно-Атлантичного Пакту. Конференція підкріплює Організацію Північно-Атлантичного Пакту, бельгійський міністер закордонних справ Поль Ван Зеланд (зазначений стрілкою), закликаючи до „приспіненої оборони“ проти з'ясованої опією державним секретарем Ачесоном „максимальної совєтської загрози“.

АМЕРИКА ПІДДЕРЖУЄ СПРАВУ ГРЕЦІЇ І ТУРЕЧЧИНИ В АТЛАНТИСЬКОМУ ПАКТІ

АЧЕСОН ПРИГЛАДЮЄ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ МІНІСТРОМ В ОТТАВІ СОВЕТСЬКУ „МАКСИМАЛЬНУ ЗАГРОЗУ“

Оттава, Канада. — Минулої суботи тут почалася конференція з'єднаної з міністрами закордонних справ країн Північно-Атлантичного Пакту, на порядку наряду якої є дальші заходи для скріплення європейської оборони перед сподіваним совєтським нападом. „Критичною“ справою на конференції вважається сильно підтримувана Злученими Державами подання Греції і Туреччини, щоби їх включити в північно-атлантиську оборонну систему, поширюючи тим самим Атлантиський Пакт на Середземне море. Міністри закордонних справ Злучених Держав, Британії і Франції вже „узгіднили“ свої думки в цій справі на конференції у Вашингтоні минулого тижня. Але натомість очікується деякої опозиції з боку малих європейських країн, які побоюються, що поширення пакту на Туреччину і Грецію може скорше втягнути їх в нову світову війну. Ініціативу для поширення і скріплення Атлантичного Пакту веде державний секретар Ачесон. Минулої суботи він пригадав європейським державним мужам, що їх країни „максимально загрожені“ можливістю совєтської агресії і тому теж мусять бути пороблені максимальні військові і господарські зусилля для оборони. Секретар Ачесон заловив найбільшу американську допомогу. На порядку обговорень Ради є такі справи: 1. Створен-

ГЕН. РІДЖВЕЙ ЗАКЛИКАЄ ЧЕРВОНІХ ДО ВІДНОВЛЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ

Токіо, 17. вересня. — Альянтський головний командант на Далекому Сході, ген. Метью Б. Ріджвей, звернувся сьогодні до комуністичного противника, закликаючи його до відновлення перерваних ним перед місяцем переговорів в справі перемир'я в Кореї. В своєму посланні до комуністичних командантів ген. Ріджвей дальше рішучо відкидає комуністичні обвинувачення щодо кількаразового порушення альянтами невтральної зони Каесонгу, де відбувалися переговори, потверджуючи тільки помилковий обстріл тої зони одним заблуканим альянтським літаком, проти якого альянтське командування повело дисциплінарну акцію та виправдалось перед комуністами. Своє послання ген. Ріджвей скерував до північно-корейського прем'єра Кім Іль Сунга та до команданта комуно-китайських інтервенційних військ, ген. Пенг Те-гуаї. Воно було передане по радію і крім того має бути передане теж комуністичному зв'язковому. В цьому посланні ген. Ріджвей висловлює свою готовість „обговорити умовини, що були б задовільні для обох сторін для відновлення переговорів“. Заява ген. Ріджвея є відповіддю на комуністичну заяву зперед п'яти днів, в якій червоні дальше обстоювали домагання, щоби альянти „примусили“ до всіх закинутих їм безпідставно порушень невтральності Каесонгу, роблячи це передумовою відновлення переговорів. Тоді комуністи відкинули теж альянтську пропозицію, щоби переговори продовжували в іншому місці, яке виключало б можливість порушення його невтральності. — Ген. Ріджвей тепер знову заявляє, що всі комуністичні обвинувачення були дивильно просліджені, але всі виявилися абсолютно безпідставні, за викимом одного з попереднього понеділка, з якого альянти виправдалися. В доінформованих колах вважають, що тепершня відповідь ген. Ріджвея, що узалежнює продовження переговорів від становища комуністів, може бути вже остання і від комуністичної відповіді на неї може залежати перемир'я або продовжування війни в Кореї. — Вмичає комуністична пропаганда продовжує свої гострі виступи проти альянтів, заявляючи, мовляв, „Пентагон бажав собі війни а не миру в Кореї“ і тому доручив ген. Ріджвею „розбити“ переговори в Каесонгу в справі перемир'я.

ВОРОГ ОБЕЗСИЛЕНИЙ В СХІДНІЙ КОРЕЇ

Токіо. — Ген. Джеймс Ван Фліт, командант альянтських сухопутних збройних сил на фронті в Кореї, заявив вчора, після інспекції фронту, що акція альянтів та величезні втрати ворога впродовж останніх тижнів в Східній Кореї відібрали червоним силу до есентуального нового генерального наступу. Ген. Ван Фліт твердить, що ворожі втрати на цьому секторі фронту вносять двадцять і більше ворожих воєнків за одного альянтського. — Крім величезних втрат на фронті, альянтська авіація завдала не менших пошкоджень ворожому запіллю. Положення ворога на тому секторі фронту позначається фактом, що він висилася на фронт вже раз ранених воєнків. Тимчасом альянтські війська, здобувачи в запеклих боях в тому гористому терені одну стратегічну позицію за другою, невпинно посуваються вперед на північ, проганяючи ворога з його укріплених позицій. Найбільші втрати мають північно-корейські війська. Запеклі бої на східній ділянці фронту продовжувалися теж вчора, тоді як на інших секторах приходило все ще тільки до інтензивнішої патрульної акції та до принагідних артилерійських двобоїв. Погана погода вчора дещо обмежила, але не припинила акції альянтської авіації, що багатьма серіями атакувала ворожі шляхи постачання та зкупчення ворожих військ в заплілі, беручи теж активну участь в боях на фронті.

В ЧЕРВОМУ НИТАЮ ЧЕРГА НА „РЕАКЦІОНЕРІВ“

Гонг Конг. — Після кривавої чистки „ворогів народу“ і „контрреволюціонерів“, жертвою якої впали вже сотні тисяч китайців, поліційний комуністичний режим почав тепер масову акцію проти т. зв. „февдальних і реакціонерів“, під категорію яких підпадає практично кожний китайець. Проти них поведено насамперед сильну пропагандивну акцію, закликаючи всіх „прогресивних“ робітників виявляти та денунціювати „реакціонерів“ в їх складі. Тепер вже почалася нова терористична чистка, що охоплює головню шість провінцій: Гонан, Гуанг, Гуанан, Кіангсі, Квантунг і Квангсі.

„БОЛЬШЕВИК“ ЗАПОВІДАЄ ЗДІСНЕННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ УТОПІЇ В 1960 Р.

Москва. — „Большевик“, відомий журнал комуністичної партії, заповідає закінчення теперішньої „переходової стадії“ від соціалізму до комунізму за приблизно десять років. В тому часі мала б бути здійснена комуністична утопія і „кожний матиме відповідно до своїх потреб“. До того часу совєтська індустрія та її продукція мали б бути збільшені щонайменше втричі, подібно як і сільсько-го-

АДЕНАУЕР ЗАКЛИКАЄ ДО ПРИСПИШЕННЯ ОЗБРОЄННЯ НІМЕЧЧИНИ

Бонн, Німеччина. Західнонімецький канцлер д-р Конрад Аденауер закликав вчора західних альянтів до приспіненої акції в справі організації німецької армії, вважаючи, що військова слабкість західних альянтів у відношенні до Совєтського Союзу збільшує загрозу війни. Висловлюючи свої думки в пресовому інтерв'ю, Аденауер вперше виявив повний оптимізм щодо можливостей апробати західнонімецьким населенням та його парламентарними представниками західних планів відносно ремілітаризації країни. Він теж вперше висловив офіційну німецьку апробату, щоби німецькі війська були включені в загальну європейську армію під команду ген. Айзенгавера.

ЧИ ІСНУЄ ФРАНЦУЗЬКА АРМІЯ?

Нью Йорк, 17 вересня. — Питання існування французької армії для оборони західної Європи обговорює Стюарт Алсоп, кореспондент щоденника Геральд Трибюн, який саме тепер перебуває на маневрах французької армії в Нормандії. З розмов із простими воєнками, а почасті і з вищими чинами, аж до генералів і на основі власних спостережень, Алсоп виніс враження, що демократичний світ неоправдано легковажить французьку військову силу. Він каже, що „воєк у воєка в нічому не різниться від воєнків інших армій“ світу. Легковаження французької армії в Злучених Державах повстало з того, що червоний член парламенту Франції—комуністи. Це явище, як твердить Алсоп, не стоєється до армії, бо там комунізм так наче й не існує. По-перше, тому, що молоді хлопці, нижче двадцяти років, малих набирають до армії, не мали часу перейти більшовицьку школу. По-друге, тому, що активних комуністів уже давно випололи з-поміж офіцерів. Попри це все французі відзначаються своїм патріотизмом і армія розуміє свої обов'язки супроти батьківщини. Тому нема потреби боятися, що теперішня армія не піде на оборону батьківщини від закордонного ворога.

МОСКВА ПРИГОТОВЛЯЄ НОВУ „РЕВОЛЮЦІЮ“ ДЛЯ ГРЕЦІЇ

Об'єднані Нації. Балканська комісія Об'єднаних Націй поінформувала, що Совєтський Союз та його сателіти ведуть тепер інтензивну акцію для підготовки нової „громадянської війни“ в Греції. В тій цілі встановлено в Альбанії, Чехословаччині, Болгарії, Польщі, Румунії і в Мадярщині сітку вишкільних таборів, в яких

ПІДОЗРІЛЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО „ЗМОВУ“ ПРОТИ УРЯДУ В ІРАНІ

Тегеран, Іран. — Іранський прем'єр Моссадех, заангажований зі своїм урядом в нафтовому конфлікті з Британією, повідомив вчора про плянувану на сьогодні змову повалити його уряд і наказав гостро потовітувати іранської поліції та деяких військових частин. Повідомлення про „змову“ наступило після того, як прем'єр вже втретє не пощастило перевести в парламенті голосування в справі довір'я для уряду, бо опозиційні послы і цим разом бойкотували сесію і в парламенті не було потрібного кворуму, щоби перевести голосування. Тому теж в дипломатичних колах підозрюється, що повідомлення про „змову“ не мало жадної реальної підстави і було радше підготовкою для відповідної терористичної акції уряду, якщо б опозиція проти нього мала збільшуватися. — Рівночасно з Абадан повідомлено, що англійська дирекція закритої вже від деякого часу рафінерії нафти звільнила з праці понад 1,000 іранських урядовиків. — Іранський уряд зі свого боку загрозив, що коли Британія продовжуватиме свій господарський натиск на Іран, він „переставиться“ на торгівлю зі Совєтами.

ПЛАТНІ І ЦІНИ ЗАЛИШАТЬСЯ ВИСОКИ — ЗАПОВІДАЄ УРЯД

Чарлс Е. Вілсон, директор Оборонної Мобілізації, попередив, що ані рівень робітничих платні ані продукція не повернуться до рівня з-перед Корейської війни. У двох промовах, вголосних до організації адвокатів, Американ Бар Асоціації на зібранні в Нью Йорку, Вілсон говорив про поступ у продукції мобілізованих засобів і заявив, що вона сягає тепер місячно до двох з половиною бильйонів доларів, тоді як перед Корейською війною американські військові видат-

ПІВ МІЛЬЙОНА НА ВИВЧЕННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ ШПИТАЛІВ

Ст. Луїс, Мо. — Американське Товариство Шпиталів асигнувало пів мільйона доларів на студії фінансування і економічного ведення шпиталів. Вивчення триватиме два роки і має підшукати способи — як дати найбільшу опіку неможливим для найменшу ціну. Про це говорив д-р Чарлс Ф. Вілієнкі з Бостону на відкритті річного зібрання Американського Товариства Шпиталів в присутності 7,000 з а в цій шпитальному діла. Фонди на вивчення згаданих справ дали добродійні установи, а також і деякі бизнесові, як, наприклад, М'ю т о у л Л а й ф Іншоуерс Компані, Фундація Рокефеллера та В. К. Келлог Фундації. Деяка підготовка до таких досліджень уже зроблена і тому можна було дістати на це діло фонди.

З НОВИМИ НАДІЯМИ І ПЛЯНАМИ Л. М. КЛЮБ В НЬО ЙОРКУ ПОЧАВ СВІЙ СЕЗОН

Нью Йорк. — Український Літературно-Мистецький Клуб в Нью Йорку, що впродовж відносно короткого часу свого існування вибився на одне з перших місць в українській культурно-мистецькій активності в цій країні, відкрив минулої п'ятниці свій черговий сезон новими надіями та цілком новими плянами. Іх з'ясував в своєму вступному слові голова клубу, проф. Сергій Литвиненко, вітаючи в скромних прирощеннях Клубу коло 200 осіб добірної публіки з літературно-мистецьких та громадських кол. Клуб і активність його членів розвиваються — твердив проф. Литвиненко — з непереможної снаги мистців творити, без огляду на важкі для них обставини. Багато досягнуто в минулому році і це становить базу для дальшої праці в поодиноких секціях, — скріплених новими партисними членами. Шістьох організованих в Музичній секції піаністи-

А.Ф.П. ПРОТИ УГODOВСТВА З КОМУНІСТАМИ

Сан Франсіско. — Екзекутивна рада Американської Федерації Праці вийшла з осторогою проти угодівства в якійнебудь формі з тоталітарною тиранією, все одно, чи вона виявляється в комуністичним режимі в Китаї або в Росії, чи організації фаляністів в Іспанії або пероністів в Аргентині. Якийнебудь крок, зроблений в згаданих напрямках, ані трохи не зміцнить американського народу в світовій демократії, людської гідності та міжнародного миру. — Рада А.Ф.П. складається з таких знаних провідників робітництва, як Вільям Грін, голова А.Ф.П., Джордж Міні, секретар — скарбник і 13 замісників голови організації. Вона видала друком на 219 сторінках звіт з діяльності А.Ф.П. як у царині внутрішніх юніонних відносинах, так і на міжнародному форумі. Звіт буде розданий делегатам, які приїхали на 70-ту річну конвенцію, що триватиме яких 10 днів. Окрему увагу звернено в звіті на комуністичну стратегію в цілому світі, при чому стверджено, що в країнах поза залізною Залозною помітні ознаки зростання конфлікту й незгоди.

В АМЕРИЦІ

Другий великий банківий скандал у містечку Нью Кенсігтон, у Пенсильванії викривили агенти Федерального Слідчого Бюро. У „Фістер Нешенел Банк“ помішник касирера забрав \$500,000 на закуп цінних паперів, однак втратив на них. Місяць тому агенти викрили в банку Парнассус, що Людинг Шлекер забрав \$600,000 на закуп банкових уділів, щоб зробити себе президентом банку. Дівочий Гонтер Каладзі міста Нью Йорку, переїмаючий на коледжівській. Першого студента, Рональда Фелдмана, дівчача ошкідливо приваляла на сходках при ступі. Двадцять мільйонів доларів мають зібрати швейцарські жиди на втримання своїх 116 шпиталів і інших добродійних установ на найближчий рік. Минулого року вони зібрали 14 з половиною мільйонів на втримання цих установ поточно року. Випадки спостерігач атомних бомб у Джерсї Елестрикс, Вілстані в пригоді працівникам цивільної оборони при вилучуванні місця, де саме впала бомба.

В СВІТІ

Московська „Правда“ пише, що конференція в Оттаві країн Північно-Атлантичного Пакту (де „шляхом підготовки війни“ підкреслюючи при тому велику кількість військовиків у делегації ЗСД). Рух за створення мічного поясу навколо Ізраїля з поселення арабських вітківців із Палестини — почав Г. А. ель Гусейні муфті Єрусалиму, що перебуває на еміграції. Ного підтримує в цьому Верковий Арабський Комітет. Цей рух означає відмову від попередніх вимог про поворот арабських біженців до їх власних хат у Палестині. Найбільше повинні за 60 років у Північній Кореї робити багато школи — повідомляє комуністичний китайський радіо. Багато людей осталося без хат, харчів і одягу. Совєтський журналіст Ілля Еренбург прибув до червоного Китаю. 24-годинний страйк за збільшення платні в Італії, викликаний як комуністичний так і анти-комуністичним профспілками, відбувся на фабриках і залізничних поштах і телеграфу.

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Table with subscription rates: PEREDPLATA, SUBSCRIPTION RATES, and prices for various durations like 'На рік', 'На пів року'.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАПРУЖЕННЯ В СВІТІ

Не зважаючи на успіхи мирової конференції в Сан Франсіско, як і порозуміння Злучених Держав, Великої Британії та Франції щодо Західної Німеччини, надії на спокій у світі нема.

Асошіейтед Прес передає з Београду, що на кордоні між Болгарією та Югославією приходять до щораз частіших сутичок. Таких сутичок було за останніх сім місяців аж 837 на кордонах Югославії з совєтськими сателітами — Альбанією, Болгарією, Румунією та Угорщиною.

Як воно з Третьою світовою війною — демократіям невідомо. Зате відомо, що всі до неї готуються. Сталін, як це підмічав Лодвел Денні, не дуже лякається Японії та Німеччини, як альянських союзників, бо треба було б дуже багато років, щоб перемістити ці знищені країни на військові потуги.

Коли ще матимемо на увазі перестороги японського генерального прокуратора, Такео Огаші, перед японськими комуністами та фашистами, які готові зараз по скінченні альянської окупації підняти революцію, до якої вони вже тепер — за інструкціями з Москви — підготовлюються, то мусимо погодитись з таким положенням, що в Азії, чи в Європі, до спокою не йде.

НОЖИЦІ ВІДІЗВАЛИСЬ...

Старе українське народне прислів'я: "вдар в стил і ножиці відізвуться" — дістало своє політичне підтвердження. Совєтський цензор заборонив і в статтю про тоталітарну контролю людських думок, надруковану в американському журналі "Америка", друкованому в російській мові та поширюваному в Совєтському Союзі американським державним департаментом.

Це перший випадок, що совєтський цензор заборонив цілу статтю в цьому журналі. Раніше совєтські власті обмежували труднощі для того журналу тільки довгим перекладами переданих їм до цензури матеріалів, постійним зменшенням тиражу, що його з початкових 50,000 прирників зменшено тепер на до половину до 25,000 та принагідними змінами і заборонами поодиноких речень в тексті.

Ліпше вивчення дали представники американського уряду. В їх заяві сказано: "Це був випадок, що черевик пасує, а вони не хочуть його взути. Ми не переводили жадної аналогії між пропагандивною технікою Геббельса і Кремля, але вони це зробили. Ясно, що вони не бажають, щоб те саме зробили й російські читачі".

Сконфісовану статтю написав д-р С. Врайт Мілс, професор соціології на Колумбійському університеті, з'ясовуючи різні концепції публічності в різних суспільствах і різних часах. Д-р Мілс доказує на прикладах нацистичної пропаганди, що тоталітарні режими намагаються не тільки недопустити до вільної думки, але й монополізують всі засоби суспільного порозуміння та "фабрикують" ними тільки таку реакцію на поодинокі події і справи, якої вони самі собі бажають.

Ван Кедрич. ДОВКОЛА СУБВЕНЦІ (До дискусії про Фонд "Фрі Рашія" і ВУАН)

Зречімся всіх літературних вступів і приступим відразу до самої речі: Українська Вільна Академія Наук (ВУАН) в ЗДА дістала субвенцію у висоті \$5,000 від Фонду "Фрі Рашія" (Вільна Росія), як однієї з автономних установ Фондації Форда.

Здоровими, нас вночі повели під великою охороною до довгого, здавалося безконечного поїзду з товарних вагонів. Чотири віконця були забиті міцними залізними ґратами. В кожен вагон вихлило по 40 чоловіка, видали по шматку хліба і по парі сухих струпилих таранівок.

Ван Кедрич. ДОВКОЛА СУБВЕНЦІ (До дискусії про Фонд "Фрі Рашія" і ВУАН)

Здоровими, нас вночі повели під великою охороною до довгого, здавалося безконечного поїзду з товарних вагонів. Чотири віконця були забиті міцними залізними ґратами. В кожен вагон вихлило по 40 чоловіка, видали по шматку хліба і по парі сухих струпилих таранівок.

Здоровими, нас вночі повели під великою охороною до довгого, здавалося безконечного поїзду з товарних вагонів. Чотири віконця були забиті міцними залізними ґратами. В кожен вагон вихлило по 40 чоловіка, видали по шматку хліба і по парі сухих струпилих таранівок.

Вол. Дорошенко. Перед святом ЗУАДК-у

Незабаром відбудеться 3-тя Конвенція Злученого Американського Допомогового Комітету. Це не будуть звичайні собі загальні збори установи, на яких її управа здаватиме звіт з своєї праці за минулий період.

Вол. Дорошенко. Перед святом ЗУАДК-у

Вол. Дорошенко. Перед святом ЗУАДК-у

Вол. Дорошенко. Перед святом ЗУАДК-у

Вол. Дорошенко. Перед святом ЗУАДК-у

В КРАЇНІ РАБСТВА І СМЕРТІ

Іван Хмельницький. Судді почали розмовляти між собою, перелистовуючи сторінки справи. Чому ви тримали в себе контрреволюційну книгу Діжона Ріда? Не знаю з якого часу вона стала контрреволюційною. Розкрийте сторінку третю передмови самого Володимирова Леніна і ви там знайдете, що...

Здоровими, нас вночі повели під великою охороною до довгого, здавалося безконечного поїзду з товарних вагонів. Чотири віконця були забиті міцними залізними ґратами. В кожен вагон вихлило по 40 чоловіка, видали по шматку хліба і по парі сухих струпилих таранівок.

Здоровими, нас вночі повели під великою охороною до довгого, здавалося безконечного поїзду з товарних вагонів. Чотири віконця були забиті міцними залізними ґратами. В кожен вагон вихлило по 40 чоловіка, видали по шматку хліба і по парі сухих струпилих таранівок.

Здоровими, нас вночі повели під великою охороною до довгого, здавалося безконечного поїзду з товарних вагонів. Чотири віконця були забиті міцними залізними ґратами. В кожен вагон вихлило по 40 чоловіка, видали по шматку хліба і по парі сухих струпилих таранівок.

Здоровими, нас вночі повели під великою охороною до довгого, здавалося безконечного поїзду з товарних вагонів. Чотири віконця були забиті міцними залізними ґратами. В кожен вагон вихлило по 40 чоловіка, видали по шматку хліба і по парі сухих струпилих таранівок.

Здоровими, нас вночі повели під великою охороною до довгого, здавалося безконечного поїзду з товарних вагонів. Чотири віконця були забиті міцними залізними ґратами. В кожен вагон вихлило по 40 чоловіка, видали по шматку хліба і по парі сухих струпилих таранівок.

Д-р Степан Варан

ТРИПОДІЛ ПОЛЬСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ

Дещо з недавньої історії. Екзильний уряд і Рада Народова, Лондон. Рада Політична, Паризька, і Комітет Демократичний Миколайчиків, Вашингтон. Українська проблема і справа східних кордонів Польщі.

4) Рада Політична Польська опозиція, що вийшла з Ради Народової, згуртувалася в нову політичну формулію на терені Європи під назвою Ради Політичної. До неї входять дві здані відомі польські політичні партії: ППС (Польська Партия Соціалістична) і ПСН (Польське Стронництво Народове) себто шкелюпаки або ендеки та еміграційна формація — Неподлеглосьць і Демократія. Крім цього входять персонально т. зв. незалежні, які перед тим належали до інших партій, переважно Польського Стронництва Народового. Значна частина видатних членів Ради Політичної мешкає у Франції й тому Паризька є фактичним її осередком, як Лондон є осередком тих польських кіл, які нині скупчуються біля польського екзильного уряду.

Головою Ради Політичної є старий соціалістичний діяч — Томаш Арцішевський, головою П. Виконавчого Виділу кол. міністер І. Здезковський, а керманчем ресорту закордонних справ Виконавчого Виділу — Адам Цьолкош, кол. посол ППС до польського союму. В квітні ц. р. Рада Політична відбула в Лондоні свою сьому з черги сесію. Обширне звідомлення з цієї сесії подав свого часу Юліан Політичний ч. 7 з 21 квітня 1951 р.

Сесію отворив Т. Арцішевський короткою промовою, урочистою голосом мін. Здезковського, що дав звідомлення з діяльності Виконавчого Виділу, як його голова. Згаданий Юліан — орган Ради Політичної — не подає точних підробок цього звідомлення, присвячуючи зате багато місця дискусії над рефератом пос. Цьолкоша на тему політичної майбутності середньої і південно-східної Європи, що обіймає територію від Балтики по Чорне море з числом коло 110 мільйонів населення, в тому 66 мільйонів слав'ян і 43,5 мільйонів не-слав'ян. В загальному це відомо концепція Межмор'я, але без польського примату в ньому, як це висувалося до 1939 року, коли Польща хотіла грати роллю великодержави на цьому терені. Тепер по концепції Цьолкоша, що по його словам має й апропату Виконавчого Виділу Ради Політичної, слід творити сталіші міждержавні порозуміння праблительських держав, по можливості зі Швецією і Фінляндією, Польщею і Чехословаччиною, врешті придунайських держав, у

яких провідне становище мало б припасти Мадярщині. Греція не входить до цієї комбінації. Україну на схід від польських кордонів з 1939 року залишає Цьолкош при Сході Європи. Ті ближчі союзи у співпраці з собою діяли б метою функціональною, а не строго федеральною. Польща має залишитися в границях на східі зі серпня 1939 року і, як виявила дискусія, усі учасники сесії були тієї самої думки. Західних кордонів теперішньої Польщі дискусія не торкала, видно, вони були для учасників безсумнівні. Про українську проблему, що виринула на сесії, головню в промові Е. Рокса, скажемо далі. Дискусію закінчило прийняттям резолюції комісії закордонних справ Виконавчого Виділу про потребу співпраці з народами середньої і південно-східної Європи. Резолюцію проголосив іменем комісії закордонних справ та її засадновач кол. вшехпольський посол до польського союму у пропозиції ним редакції.

ЯК НІМЦІ ПОБОРЮЮТЬ КОМУНУ?

Про німців не можна казати так, як, напр., про чехів, що вони щойно тепер пізнають комунізм та його суттєвий зміст. Адже ще у 1918 році соціалістичний канцлер Шайдеман був мудріший від Керенського і кривою здавив комуністичне повстання, при чому без сентименту вбито комуністичних вожаків, Лібкнехта і Розу Люксембург. Мільйони німців, членів армії, бачили теж наслідки совєтського режиму й совєтське життя, йдучи походом аж над Волгу. Тому й відносини у Східній Німеччині, їх не дають. Німці мали теж завжди добру розвідку і нині, видно, не занеахують її, коли йдеться про розвідання про плани і конкретну роботу комуністів на терені Західної Німеччини.

Вказує на це видана офіційно урядом Західної Німеч-

Нечувано страшно квіткою страждань і злочинного винищення барнистого селянського царства спалачоу нова селянська повість
Т. ОСЬМАЧКИ
ПЛАН ДО ДВОРУ
Давно вже порубані і на колгоспні стайні та печі віддані зелені верби і групи запашних вербівських левад, нема вже й фортеці селянського двору та хати, зогнали кістки обох ворогуючих — і незаможника і куркуля у спільній братській могилі московського терору. Прийшов план до двору і до душі селянина — план його тотального винищення і немає на всіх просторах сільської України навіть зачото затишку для опанованої жахом душі.
Купіть цю найновішу книжку!
Ціна \$1.50.
Замовлення слати враз з належністю до:
СВОБОДА
P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРИЙМІТЬ ОДНУ РОДИНУ!

Ліста ч. 7

В найближчому часі придуть до ЗДА на анонімні ашуранси ЗУАДК-у слідуючі родини:

- 180 Кінг Теодор, Віра; 181 Ташенко Микола; 182 Косляк Микола; 183 Вуєнко Андрій; 184 Камішевський Петро; 185 Осина; 186 Охридський Петро; 187 Мельник Михайло; 188 Іван, Слава, Тетяна; 187 Воднар Михайло; 188 Катерина Василь; 189 Гродницький Ярослав; 190 Тамара; 190 Войко Петро; 191 Ткачук Василь; 192 Вайдук Микола; 193 Врасіна Михайло; 194 Нурдзак Михайло; 195 Цегельник Андрій, Марія, Ірина, Стефан; 196 Шкоделюк Ілля; 197 Янушевський Лев; 198 Лобовський Семен; 199 Селезенько Іван, Свенія; 200 Гаврильчик Михайло; 201 Пінчук Катерина, Ольга, Анна; 202 Пастернак Михайло, Оксана, Василь, Стефан; 203 Ковальчик Гриць, Ольга, Володислав, Мирослава; 204 Кула Петро, Гертруд, Христина, Марія, Василь; 205 Зірок Карло, Марія, Ольга, Степан; 206 Галицький Михайло, Терза, Софія, Віра; 207 Вілас Михайло; 208 Кузнецкий Іван, Оксана, Ярослав, Теодор; 209 Зулук Петро, Фресь, Анна; 210 Черніш Марія, Ольга, Андрій; 211 Фалач Микола, Анна Іванка; 212 Шпало Іван; 213 Назар Іван; 214 Радощ Павло, Марія Ганна Ольга; 215 Пасичний Ігор, Надія, Гей, Віра; 216 Войко Вікторія, Леонід, Ольга; 217 Пашковська Марія; 218 Гавалюк Михайло, Марія, Андрій-Лев, Микола, Татяна; 219 Гавриленко Марія, Петро; 220 Сидчук Юрко, Йоганна; 221 Верташ Павло; 222 Карпачівський Іван; 223 Волонський Іван, Анна, Ірина, Ярослав; 224 Безкровний Петро, Катерина; 225 Сорока Іван, Марія, Михайло; 226 Юр Соломон; 227 Малицький Юрко; 228 Спир Володимир; 229 Дубельський Михайло, Татяна, Ярослав; 230 Каділо Андрій; 231 Гайчик Катерина; 232 Качмарик Спирідон, Марія, Іван; 233 Ковалевський Пилип, Ксенія; 234 Гернега Ярослав; 235 Васарат Теодор, Марія, Володимир; 236 Веселович Григорій, Ганна; 237 Гальчик Анна; 238 Міндик Михайло; 239 Олексій Анна; 240 Мандюк Богдан; 241 Михайловський Микола; 242 Лашко Павло; 243 Долінок Теодор, Ольга; 244 Сойка Микола, Катерина, Володимир, Свенія; 245 Лупак Василь; 246 Кравченко Ігор, Катерина; 248 Гадзієвський Іван; 249 Куртик Михайло; 250 Чечель Анна; 251 Селік Степан, Аграфія, Катерина, Анна; 252 Фетисов Ілля, Антошана, Гельмут; 253 Кольманович-Львівська Анна; 254 Таркович Юрій; 255 Микошевський Микола; 256 Могиль-

НЕ МОЖНА ТЕРПІТИ ЗАМАХУ НА ПРАВА НАРОДІВ

28. серпня 1951 р. в Мюнхені під головуванням д-ра Коновальця, Голови Спільної Української Журналістики, відбулася нарада ліцензистів і головних редакторів української преси, що виходить у Німеччині.

На нараді були представлені «Українська Вість», «Український Самостійник», «Сучасна Україна», «Християнський Голос», «Вперед», «Ранок», «Авангард» і інші, а в ролі гостей були представники ряду політичних середовищ. Після обміну думками представники української вільної преси в Європі вирішили одностайно звернутися до світової громадської думки з таким змістом-протестом:

ДО СІТОВОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

Наслідком інтервенції Совєтської Росії по першій світовій війні народи, поневолени кол. царською Росією, були позбавлені своєї відновленої в 1917-1920 рр. державної самостійності. Ця сама Совєтська Росія по другій світовій війні опанувала вже цілий ряд інших держав Середньої та Південно-східної Європи, а тепер загрожувє всьому вільному світові.

Ми, речники вільної думки українського народу на чужині, вважаємо за свій обов'язок пригадати ці факти в момент, коли певні чинники наважуються виступати перед громадським думкою совєтизації Західної Німеччини, пропаганди на її терені, розвідки і т. д. Разом із начальниками тих трьох відділів вони становлять п'ятку, що кують плани на знищення Німеччини, себто її повну комунізацію. Вони точно тримаються напрямків із Москви і діють вірно за московськими планами на півдній світу. Німецький уряд подає у своїй брошурі масу точних даних про комуністичну роботу та водночас сам відповідає на запит, що його логічно мусить поставити читач: Чому уряд дозволяє мовчки роз'їздити таким агентам і робити їх роботу? Тому, що — мовляв — сам народний організм мусить бути здоровий і відповідний на комуністичну заразу, — тоді ніяка комуністична агітація йому не пошкодить. Уряд Аленуєра саме пропагує цю внутрішню духову відпорність, даючи водночас докази, що він пильно стежить за всіма рухами німецьких агентів Москви.

Таке поступування згаданих американських громадян ми вважаємо зламаним засади самовизначення народів, про-

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

Високу оцінку мистецтва нашої славної п'ятихотки Любові Колоски дає велика професійна газета Нью-Йорк Волд Теліграф в числі за 8 вересня ц. р. в рецензії на новий фонографічний запис на платівку П гри (фірма Консерт Гол). Музичний оглядач газети Делос Сміт пише: «Виконання Любовою Колососо Варіяцій Врасса і Фуги Генделя мало подивувати навіть інтелектуалів без шкоди для емоції. Багата точністю і чистотою, але без педантичності, вона спалює волею до туги та там. Проте, помітна нерівність — коротко, вона здобула більше в одних варіяціях ніж в інших».

Цінавилася, як мають українці зв'язки в Бонні (століччя Зах. Німеччини) польські емігрантські журналісти, що останнього часу самі шукали там зв'язків.

10.065 ДП перевезла ІРО в лінійці ц. р. за океан, в тому 6210 — до ЗДА і 1565 — до Канади. 14.000 утікачів, що належать до так зв. «твердого ядра» (непрацевдатні, старі і т. п.), ІРО примістила в будинках для старих та в інших відповідних установах. Серед них є багато українців.

Перший з'їзд Союзу Українок Австралії відбувся 2 і 3 червня в Сідней за участю делегатів від чотирьох стейтів: Н. П. В. Вікторії, Південної Австралії і Західної Австралії. В резолюції з'їзду зазначено, що СГА об'єднує все організаційне жіноцтво в Австралії в одну організацію під загальною назвою.

Ірина Малашок — українська співачка, що закінчила консерваторію і була оперною акторкою в Грацу, брала участь у Вагнерівському фестивалі в Вайфройт, співачкою в постанові опери «Валькірія».

В притулку для старих в Наней помер 15 серпня ц. р. Володимир Малюк — професор цивільного права. Народ. 23 липня 1885 в Києві, до 1917 р. був професором московського університету, потім учасником будівництва української самостійної держави, працював на кафедрі Київського університету, Підкачав співоту вийшов проф. Малюк пішов на еміграцію, жив у Слонці, а потім працював адвокатом в Терезополі на Словаччині до 1942 року, перебуваючи весь час у зв'язку з українським науковим центром у Подборрах. Потім мандри на захід, життя в таборі Ландек і самітність у старечому притулку в Нансі. Тут покійного відвідували студенти та робітники з Нансі, але їх відвідини не могли бути часті. Покійний лишив сироту дочку в притулку для глухонімих у Нансі.

голошеної по першій світовій війні президентом Вилсоном і повтореної під час другої світової війни в Атлантійській Харті.

Народи ССРСР самовизначилися вже у визвольних змаганнях 1917-1920 рр. та створили тоді свої самостійні держави, які червона Москва акцією «п'ятих колон» і збройною інтервенцією згодом опанувала, перевівши їх опісля з позиції сателітів на позицію членів Совєтського Союзу. Проте і в совєтській системі ці народи юридично вважаються державними і з ними теоретично за конституцією ССРСР зберігається суверенітет. Державна «позиція України і Вілорус підкреслена також їхнім членством в Об'єднаних Націях.

Отже право України та інших народів на суверенні держави, виборене і окуплене кров'ю мільйонів борців за волю, легалізоване міжнародними чинниками.

Не зажаючи на недоречні акції згаданих американських громадян, ми все ж таки віримо, що американське громадянство не терпить замаху на права народів та на його власні ідеали. Ми віримо, що «Американський Комітет Визволення Народів Росії» не репрезентує американської громадської думки, бо знаємо, що американський народ з признанням ставиться до змагань за свободу.

Ми переконані, що американський народ підтримає визвольні змагання народів ССРСР за самостійність і не сприятиме збереженню російської «тюрми народів» у новій формі.

Мюнхен, вересень 1951.
Представники української вільної преси в Німеччині

3 ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА“ 50 РОКІВ ТОМУ?

22 серпня — 12 вересня, 1901 р.

АГІТАЦІЯ РОСІЙСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ МІСІЇ В КАНАДІ

В едмонтонській газеті „Наруд Польєн“ з 14 серпня поміщений допис польського священника кс. Фр. Ольшевського, який як апостольський місіонер об'їздив околицю Едмонтону і подає статистику слов'янських поселень в просторі 800 миль коло Едні, на схід від Едмонтону, в провінції Альберта. „Тут живе коло 300 родин, з яких 60 це римо-католики, 80 належать до православних, а решта це греко-католики. Всі вони живуть в найменшій духовній опіці і тому зараз по першій місії я охрестив 52 дітей... Коло родини стали святити паску, то треба було кликати аж поліцію, інакше було б прийшло до бійки між ними і православними“ — пише кс. Ольшевський. Опісля подає способи, якими послуговуються православні російські священники при перетанні гр.-католиків українців на православ'я. Пише, що вони мусять складати перед російським православним священником таку присягу:

Питання: Чи віршиш у св. Синод? — Відповідь: Вірю.
П.: Чи обіцяєш бути слуханим від царя? — В.: Обіцяю.
П.: Чи відіркаєшся папи римського і його блудів? — В.: Відіркаюся.
П.: Чи відіркаєшся своєї католицької віри? — В.: Відіркаюся.

ЗАМАХ НА ПРЕЗИДЕНТА МЕККІНЛІ

У п'ятницю 6 серпня о год. 4 сполудня поляк анархіст, Леон Чолгош, стрілив до президента МекКінлі два рази, коли той виходив з будинку „Святина Музики“ на виставі в Вофало і подавав руку людям. Одна куля попала в груди і її негайно витягнули лікарі, а друга попала в шлунок і президент знаходиться в небезпечі смерті. Президент МекКінлі помер в наслідок цього пострілу. (Стаття „Свободи“ на тему цього атентату русофіли і мадярня перекурили і так почали ганебну кампанію, включно з донощитвом проти „Свободи“). Мовляв, вона попірає анархістів. — Ред.)

СТЕФАНИК ПО-НІМЕЦЬКИ

„Зонтагсблят“, додаток до німецького тижневика в Нью-Йорку, „Нью-Йоркер Фольксгайтунг“ з 11 серпня 1901 помістив в перекладі ще одно оповідання українського молодого письменника В. Стефаніка під заг. „Нойлікайт“ („Новина“). Це вже четверте оповідання Стефаніка, поміщене в згаданій газеті.

ДРІБНІ ВІСТІ

Помер Петро Куленч, родом з Перегримки, Галичина, довголітній член УНСОюзу. — о. Т. Штефан, бувший парох, в Бейон, Н. Дж. обняв гр.-катол. парافیю в МекАду, Па. — Панна Галя Констанкевич, дочка о. Івана Констанкевича з Шамокіну, Па., виймає 9 вересня на студії до музичної консерваторії в Бостоні.

ДОВКОЛА СУБВЕНЦІЇ

(Закінчення зі стор. 2-гої).

станови інших національностей, морально узалежнити їх від себе, чи політично скомпрометувати. Фактом є, кажуть діячі ВУАН і їх однодумці, що самі американці, з Управління Фонду чи близькі до неї, невдоволені вже вибраною назвою і хотіли б її змінити, і то невдоволені не тільки тому, що всі східно-європейські національності в ЗДА, крім одних росіян, з а про тестували проти тієї назви, але головню тому, що московське радіо і совєтська преса охристили Фонд „Фрі Рашія“ як якусь нову центрально американських протисовєтських саботажників-революціонерів, а це зовсім не під смак американцям, економістам, історикам і банківцям.

Навівши безпристрасно становище одних і других та подавши жменю інформаційного матеріалу, зазначу, що шум довкола цієї справи набрав несприємного тону. Тут треба спокійно дискутувати, яку тактику диктує американсько-українська рація, себто, якої тактики повинні триматися американські українці взагалі до всіх американських установ і діячів, включно з тими, які в українській проблемі зраджують жалюгідне незнання, або явну неприхильність чи навіть ворожість.

Справу тактики не треба підтягати під принципи національної ідеології та вдаряти відразу у такі найвищі струни, як національна честь та порушення національної гідності. В даному випадку думати-

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

— зладив —
ОЛЕКСАНДЕР ПАНЕНКО
Це підручник для середніх шкіл; і для самоосвіти.
— Ціна \$2.00 —
Замовляйте у:
„СВОБОДА“
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

Увага! Українці м. Гартфорду й Околиці! Увага!

ШИРШИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ м. ГАРТФОРДУ
— повідомляє, що —
В НЕДІЛЮ, 30. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1951
в годині 3-тій пополуночі в салі Bulkeley High School, 470 Maple Ave., Hartford, Conn. відбувається
УКРАЇНСЬКА ПРОТИВОБІШЕВЦЬКА
МАНІФЕСТАЦІЯ
В ОБОРОНІ УКРАЇНИ.
В програму входять: хороні продукції українського хору, рецитация, доповіді в українській та англійській мовах та ухвалення резолюцій. З доповідями виступлять делегати українських центральных установ з Нью-Йорку та запрошені гості.
Прозимо українські Товариства в околиці Гартфорду здержатись від урочинств імпровізацій в цей день.
Україно! Всі, в кого бється щире українське серце, прибуваймо на маніфестацію! Станьмо всі одною лавою в обороні України! Піднесім гомінний голос протесту проти російсько-більшовицького імперіалізму!
Ширший Громадський Комітет м. Гартфорду, Конн.

Степан Курпась

ШКАГОВСЬКА ХРОНІКА

Любовно-Рибакське товариство зорганізовано у нас для потреб ентузіазму цього спорту. До того товариства вписалися переважно новоприбувши, що хотіли б виїхати десь за місто на рибу чи дикі качки й баканти. Це переважно люди, що на Україні займалися тим спортом й хотіли б й тут спробувати щастя. Не бракує в товаристві й давніх ветеранів цього спорту, хоч би таких як Василь Музика або Микола Ткачук, для яких простір чи віддал не грає ролі. Вони щорічно їдуть аж під Канаду на полювання оленів чи на пестури.

Товариство має справне оформлення й належить до американської централі Аляск Волтон Ліг.

На неділю під лейбор Дей товариство влаштувало прогулянку на ферму п. Музики до Лейк Зурін, 30 миль від Шкаго. Переїздом через Лейк Зурін вступила й на ферму п. Музики й застав там наших прогульковців заборонених риболовлювати в ставі, на якому спокійно плавали гусячі качки. Найбільшу рибу до часу мого від'їзду зловив проф. Коваль.

Пересічний громадянин стеєту І-ліної залпав у фіскальному 1951 році 48 дол. 12 центів стеєтвоного податку. До цієї суми не входить податок від нерухомостей, бо це

сторонич, лікар з Перемішиля, бється з думками, чи їдти йому на державну посаду, чи відчиняти офіс, не що треба чимало грошей. Оба вони мають свою славу з України, а медичні студії кінчили у Відні і Празі. Д-р Роман Несторевич знавчий з того, що лікував пів перемішильців, бо мали великі операції у Америці з наші люди, що п'ятають мене за його адресою, щоб сплатити йому довг з Європи. Останнім таким пацієнтом є Ксенія Фільд з Якеменчу, члена 423-го відділу УНСоюзу. Треба ствердити, що оба лікарі є членами УНСоюзу.

Школа В. Аврамька вишколює 70 дітей вже щедо літо, та приготується до великого виступу. Висхід талановитості від 5-14 року життя відбувається два рази в тиждень в Союзному Домі. Інструктором танків є а. Мирослав Желанський з Бостону.

Висхід нових українських танкових дружин є саме на часі. Хвиля великих танкових виступів українських громад в Америці з-перед 20 років перейшла до історії. На такі виступи нема тепер танцюристок. Вушні учні танкових формацій п. Аврамька танцювали по світі, чи постарілися, але тепер є надія на новий доріст.

Український Народний Союз має в районі нашого міста велике поле до попису, бо в наш район прибуло 5 тисяч українців з Європи. Треба отже нам нових організаторів, які мали б подбати про таке велике число нових свідомих українців поклади у велику родину УНСоюзу.

РОЗШУКИ

Підшукую ПАРУ ЛЮДЕЙ до праці на малій курячій фермі коло Hightstown, N. J. Звертатися до: **M. TRISTAN,** 31 Acres Drive, Hamilton Square, N. J. Phone: 5-5382, Trenton, N. J. Можу теж ферму продати.

КУРСИ — ЛЕКЦІЇ

УВАГА! Binghamton, Johnson City і Endicot.

МУЗИЧНА ШКОЛА

В БІНГЕМТОНІ в Holy Spirit Church Hall, 358 Clinton Street, приймає учнів до науки гри на всіх інструментах клявішевних, смичкових і дутих. Вписи кожної п'ятниці і суботи від 6—8 вечером.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

НА ПРОДАЖ ФРИЗІРЕРІЯ в добромі місті з добрим оборотом. Чиниць \$40. 48 East 7th Street New York, N. Y.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Остри і дошточні недуги чоловіків і жінок. Шкірні, X-Ray. Роздута язва лікуємо без операції. Переводимо аналізу крові для подружжя дозволяємо. — Офісові години: Щодня від 10 раню до 6:45 вечорні. В неділю від 11 до 1 попол.
ЕГЗАМІНАЦІЯ \$3.00.

ПЕРЕВІЗ

лікар з старою краєю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок, недуги нирок і сечової міхури, ніг та загальне ослаблення. Лічення застосовує пеніцилин та інших лікарств. Аналіз крові, сечі і інших виділень. Аналіз крові для подружжя дозволяємо.

107 E. 17th St., NEW YORK CITY
коло 4-01 Evesing і Union Sq.
Години: Щодня від 10 раню до 1 попол., від 4—7 веч., в неділі від 11—1 попол.

ЕГЗАМІНАЦІЯ \$3.00.

Лікар з старою краєю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок, недуги нирок і сечової міхури, ніг та загальне ослаблення. Лічення застосовує пеніцилин та інших лікарств. Аналіз крові, сечі і інших виділень. Аналіз крові для подружжя дозволяємо.

107 E. 17th St., NEW YORK CITY
коло 4-01 Evesing і Union Sq.
Години: Щодня від 10 раню до 1 попол., від 4—7 веч., в неділі від 11—1 попол.

ЕГЗАМІНАЦІЯ \$3.00.

ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. ВОГАЧЕВСЬКОГО
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОУТ, МІЩ, Вієті з Філіп УККА
Екзекутива Філіп Українського Конгресового Комітету Америки в Дітроуті майже не переривала своїх сходів літньої порою, а в кінці місяця серпня проголосила на засіданні дефінітивні приготування до двох нових імпрез, які назначено ще в місячні квітні ц. р.

Першою імпрезою на осінній час буде „ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКЕ ВІСЬ", яке відбуватиметься в неділю 14 жовтня в аудиторії Українського Народного Дому при Мартин вул. На це віче запрошено визначних бесідників, як: губернатора Меніен Дед. Вільямса, сенатора Гомера Фергюсона, а також правного додарця Українського Конгресового Комітету Америки, адв. Михайла Пізнатка з Нью Йорку.

Українське протибольшевицье віче має на меті підтримати справедливе поступовня Злучених Держав у відношенні до Совєтської Росії. Як громадянин вільної Америки запропонуємо на цьому вічу протибольшевицького фальшу та вининно спос відвоювання з цього, що Америка показала свого г'ястунка совєтській Росії. Ми переконані, що вся чесна українська громада явиться масово на цьому протибольшевицькому вічу.

Другим підприємством Філіп УККА буде величавий „Листопад 4-го", яке відбуватиметься в неділю 4-го листопада в аудиторії Українського Народного Дому. На це свято підготовлено ви-с-ко-патріотичну програму з добірними артистичними силами та промовами.

Протисє українське громадянство метрополі Дітроуту мати на увазі ці два неділі — 14 жовтня на увіч 4 листопада на Листопадівє Свято — та являтися на обох тих важких імпрезах, засвідчуючи тим своєю громадсьєю солідарністю і зрілістю.

Дохід з обох імпрез призначено на Національний Фонд. За точнішими оголошеннями просимо слідувати на сторінках нашої преси.

Юлія М. Шустаревич
пресова референтка

В РІЧНИЦЮ СМЕРТІ МИХАЙЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО

Нью Йорк. — У першу річницю смерті композитора Михайла Гайворонського відбулася в неділю 16 вересня після великої Богослужби панахида в церкві св. Миколая на Савт Врукліні. Відправу попередила тепла згадка місцевого пароха, учасника визвольних змагань, колишнього члена У. Г. Армії, о. Миколи Войковського про заслуги іокійника. Крім нього стали до панахидах оо. Петро Барановський та Роман Рабій, які щойно приїхали зі скитальщини. Богослуження було заповіджене через радіопрограму П. Задоєрцького в Нью Йорку.

ДОПОВІДЬ ЮРІЯ СІРОГО ПРО ТИЖНЕВИК „СЕЛО" І „ЗАСІВ"

Нью Йорк. — Спомини про те, що було 45 років тому за слухали збори членів і гостей секції книгознавства Всеукраїнської Академії Наук підчас викладу Юрія Тищенка (Сірого) — п'онера українського журналізму, в суботу 15 вересня. За порозумінням із проф. Михайлом Грушевським він і інші тогочасні українські журналісти та письменники, користуючися указом з 15 жовтня 1905 р., започаткували видання популярного селянсько-робітничого тижневика „Село", у вересні 1909 р., а коли російська влада припинила часопис, його відновлено під назвою „Засів". Подробиці з виданнями українського часопису під царським режимом прикуляли увагу слухачів, тим більше, що колишній редактор, тепер 70-річний старик, подав їх у яскравих картинах. На цьому першому зібранні секції виголосив грунтовний науковий реферат про книгознавство інж. Лев Виковський, а цікаві спомини на тему „Українська книжка в Казакстані" подав проф. П. Одарченко. Зібраним керував проф. Дам'ян Горнятевич.

Ветеринарних Лікарів — тепер з оглядом в Шкаго. Проїхали й Оксфордське на ваканційній оселі в Равід Лейку — де відомий знавцьє кулінарної штуки — пані Ольга Масник приїхала вечерю, про яку представники місцевих товариств прощалися з Ромком Барановським, членом пластового курія Лісових Чортів.

Підлий рік зачинає вписом 330.000 дітей до міських публичних шкіл і 121.000 до католицьких шкіл. В 1 жовтня до того числа прийдє ще 50 тисяч студентів університету й інших фахових шкіл. Разом біли пів мільйона дітей буде здобувати науку, без якої під теперішню хвилю важко обійтисся. Підчас колишніх шкільних років, відчужається у нас великий брах учителів. Причиною цього є та обставина, що мало студентів вибирає учительською кар'єрою, бо платня дуже низька в порівнянні з заробітковою платнею кар'єрників цієї муляри!

Двадцять тисяч цементових доріг стеєту Іліної переходять повільно під покриття асфальту. Обчислюють, що цемент тріскає від морозів й робить негасз висячі й не трібає, а сепеший, але за те абсорбує світло і легше на нм похованється, а тоді гасло „гальвеє ар гепі вейс" минається з правдою!

ПРОФЕСОР КАЛЕДЖУ ПІД СУДОМ ЯК КОМУНІСТ

Кембрідж, Масс. — Велика судейська слідча лава повіту Міддлсекс поставила в стан об'вину у вачення Дірка Яна Струїк, професора Технологічного Інституту Массауачеттс, закидаючи йому участь у змові для насильного повалення американського уряду. Проф. Струїк, що народився в Голландії, належав до учительського персоналу згаданого інституту впродовж 25 років, як спеціаліст у математиці. Свідки доказують, що він був членом Комуністичної партії, одначе він це заперечив. Йому закидають виголосшення лекцій на темних комуністичних зібраннях, в яких він погоджувався з комуністичними заклинаками до повалення наявних урядів для перемоги комунізму.

Двобічний договір ЗДА і Вестнаму про допомогу, що включає також і продовження Плану Маршала, підписаний у Сайгоні.

Червоноий Китай вимагає негайного звільнення „нової конференції" для вироблення мирного договору з Японією, при чому ЗДА обвинувачуються в підготовці нової війни в Китаї.

Вашингтонську телеграфію зустріч трьох міністрів московська „Правда" називає другим після Сан Франциско кроком до підготовки західними альянтами війни.

Вотпаса 70-річний колишній американський дипломат, Вартон Голд, коли він купався в морі в Манчестері, Н. Г. і його збил підводний човен.

В КРАЇНІ РАБСТВА І СМЕРТІ

(Продовження зі стор. 2-го)

— Ну і бис з вами! Хоч усі вважалите! Я могу і м'ясом здати, або число зійшлося! — відповідав молоденький кирпатий мейфестофель-старшина з двома трикутникани на червоній петлиці мундура.

— Здається і земляк, а гад з гада! — гукнув хтось у вагоні.

Пішов другий місяць нашої подорожі на колесах. Ноги не свої. Здається, що я розучився не тільки ходити, але й триматися на них. На обличчї виростає чорна, немов болото борода.

Проїшла чутка, що завтра наш ешелон прибуває до міста призначення — до якогось розподільництва „Сиблагру НКВД".

Там почнеться нове, зовсім відміне від зовнішнього світу своїми законами, поглядами та нормами поведінки, життя. Це своєрідна республіка. Ім'я її „оправно-трудова табори НКВД".

ВЕЛИКІ ВОЄННІ ВПРАВИ В ПІВНИЧНІЙ НІМЕЧЧИНІ

ГанOVER, Німецьчина. На ривнинах ГанOVERської провінції відбуваються тепер найбільші після другої світової війни воєнні вправи, з усіма родами зброї. В „наступі", „ворога з червоної країни", „подібно як і в „обороні" головню роллю грають танки і панцерні дивізії. Головна ціля маневрів — випробувати нову тактику та достоувати її до нової зброї.

Німецький панцерник „Гяйбесна" підняв пошки із дня проходу до порту Гдіня. Підняття тривало 340 днів.

НІЛЬКИ РАЗІВ

Чи такі нічк мандрячки не побавляють нас цінного сну і не томлять вас або роблять вас докучливими та нервовими? А може ви терпите теж від боляч голови, боляч у крижах, у ногах та від занортиві голови? Мляві нерви, які не виявляють належного тривалих відходів з кров'ю, можуть бути причиною ваших недомог.

Важко осб, що терпите від цих проєнів, знайте тепер чудову полієш від нового ліку, що його зветьє ВУ-КАЛ-О МІШАЛІНА. (Ву-Calo Compound). Оцей лік, складений з витягів з п'яти могутньо діючих рослинних ліків, в осил, як кажуть, помагає виділяти відходи, які забірають з тіла шкідливі залишки.

За спеціальною умовною чіткою газета можуть дістати цей замінливий препарат по зниженій ціні. Запишіть оцей вапріок до Oregon Drug Products, Box 762, Dept. 200, Peekskill, N. Y. Звідти впишуть вам дві три-долларові папки за \$5, отже за знизженою ціноу на правильній ціні. Не посилатьє грошей — просто заплатьє листовою при дорученні.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

НА ПРОДАЖ Lunch Room добра локація, мешкання разом. Властитель, що провадив бізнес понад 10 років, мусять виїхати з міста. Добра нагода такої набути-сній інтерес. Ціна \$3,000.

683 No. Broad Street, Philadelphia 23, Pa.

РЕАЛЬНОСТІ

НА ПРОДАЖ 4-фам. мурований дім близько Colgate's в Джерзі Сіті по 4 і 5 кімнат, лізнички — в добрім стані — 1 апарт. (парове ogrрівання) на 1-м поверсі тільки. Ціна \$8,500. M. TEMKIN, 777 Bergen Ave., Jersey City, Del. 3-1181

КНИЖКИ-Журнали-Картки

„МІКИТА" пишть на адресу видавця EUGENE BEREZINSKY 77 East 7th St., New York 3, N. Y.

ПОВНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

1. Найновіше видання на 5-ти пластичних платівках (рекордах). Грають на всіх грамофонорах. Для кожної платівки — зошит з поясненнями. Все це за \$5.00. Скористайтеся з незвичайної нагоди. Така низька ціна лише на короткий час.

2. Підручник Англійської Мови Проф. Ю. Луцького (буває ціна \$3.00), зараз \$2.00.

3. Словник Українсько-Англійський Т-ра Ліса і Берліного \$2.85 (з твердїм оприві \$4.00).

4. Найбільший і Найліпший Англійсько-Український Словник Подєвська, 50 тисяч слів. (Видання в Київі) \$4.25.

Переклади опублікуємо самі. Хотімо має змоги літи на пошту і готувати Монецький Ордер, тому можемо вислати за післяплатою. Хотімо замовити всі наше знайчені речі, тому даємо даремну голку до грамофона вартістю \$5.00.

На бажанні вислаємо каталог даремно. Адресуйте: SURMA BOOK & MUSIC CO. 11 E. 7th St., New York 3, N. Y.

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕВНИК УПРАВІТЕЛЬ BERRY FUNERAL HOME, Inc. 525 East 6th Street, New York 9, N. Y. Phone ALgonquin 4-5746

Дві нові і модерні колізійні нічк отримали кваліфікацію.

Першою рідна обслуга в усіх похоронах без різниці масткового стану.

ІВАН БРОШЧАК, нотар.

ІВАН БУНЬО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕВНИК єдинокі потреби по \$150 ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАШ

JOHN BUNCO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY Dignified funerals as low as \$150 Telephone: GRamercy 7,7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕВНИК Занймається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ Контрольована температура. Модерна каліція для ужитку даром.

PETER JAREMA 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

ДОБРІ ВІСТІ

ПРО СИВЕ ВОЛОССЯ

Якщо ваше волосся сивіє, буде ріднати, коли почуєте що вже повиявився новий лік, знавий NUVIDA, який, на диво, помагає усувати сивину. Треба тільки раз на день натирати його малою кількістю ліку. Вам треба натирати тільки так доволу, доки не дістанете бажаної краси волосся. Що його живлять, не може надивуватися, як легко можна новим способом відізнати природне волосся з молодечим виглядом.

На підставі спеціального порозуміння читачі оєї газети можуть закупити дві пляшки цього замінного препарату за \$4, хоч окремо вони коштують по \$2.50. Цією використати по незвичайну нагоду треба вистати оцей вапріок до TRYS-N CO., Box 226, Dept. 67, Peekskill, N. Y. Не посилатьє грошей, а заплатьє просто поштареві \$4, а до того кошті переключи, коли вона прийдє. Одначе зробить це негайно, бо кількість ліку є обмежена.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____
Стрейт _____

ТУРБУЄ ВАО ВАШЕ ВОЛОССЯ?

Якщо ви перестрашені й стурбовані тим, що ваше волосся запавало випадає або рветься на кілочках виспидано неперорідної сухості, буде цівати, коли почуєте радісні вісті, що їх розголосують надійно такі люди, що колїсь терпіли від випадання волосся на голові. Вони втрутили себе вживанням нового препару, знашого ТРАПСАЕ (Трусан). Зяйте голюю, що так й інші хлопцоти з волоссями, які повстають, випадають сиворивками на голові і малого лікманю починчилися при правильних уживанні цього здивинюючого препарату.

Не дозволяйте, щоб і стан вашого волосся погіршилося, коли не визнаєте ТРАПСАНА. Тепер маємо його в обмеженій кількості і його можна дістати по спеціальній ціні, коли пишлите поштою повідомлення до Трусан Со., Box 226, Dept. 201, Peekskill, N. Y. Звідти пишуть вам два три-долларові папки за \$5, а це є знизка на \$1 з звичайної ціни. (Колї посилатьє грошей за післяплатою. С. O. D. — тоді додається ще за поштовою доставою).

Імя _____
Адреса _____
Місто _____
Стрейт _____

ТАРЗАН, ч. 2676. Чи давні друзі?

AS LETHA EXPLAINED TO THE OTHERS, WOLF MUTTERED SOFTLY, "AND HE DID IT WITH A KNIFE! I WOULDN'T BELIEVE IT IF I HADN'T SEEN IT DONE!"

AS THE MARCH WAS RESUMED, TARZAN SPOKE WARNINGLY, "NEVER AGAIN, ANY OF YOU, WANDER ALONE INTO THE JUNGLE."

УВАГА! — ГРОМАДЯНИ!
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE
NEW YORK, N. Y.
подас до ласкавого відома нашої класичної, що з днем 1-го Вересня 1951 р. відкриваємо відділ МУЖЬСЬКОЇ ГАЛІАНТЕРІЇ а саме: першої якості сорочки, спортивні сорочки, плажмані, знавої марки: "Jayson" і "Fruit of the Loom"

Дальше приглядусьмо, що маємо на складі власного виробу **ФІЛЬЦОВИ КАПЕЛЮХИ** в найновіших фасонах **ПРОСИМО ОТЖЕ ЗАПІТИ І ПЕРЕКОНАТИСЬ ПРО ВИСОКУ ЯКІСТЬ МАТЕРІАЛУ ТА НИЗЬКУ ФАБРИЧНУ ЦІНУ!** Просимо слухати наше оголошення по радіо-програми п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано на хвилках 1480, (станція WHOM) **ОТВОРЕНО ЩОДЕННО ОД 8. ВЕЧ. В П'ЯТНИЦІ І СУБОТИ ОД 9.30**

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE, NEW YORK CITY

Тим часо як Лета оповідала іншим про подію, Вольф поворачав собі пошепки під ніс: „І він зробив це тільки ножем. Я б не повірив, коли б сам то-го не бачив!"

Колї експедиція знову рушилася в дорогу, Тарзан сказав, остерігаючи: „Ніколи ніхто з вас більш хай не важиться йти наодинці в нетри".

Поперед колони Ларсон хмурилася на нетри. „Цей крик", говорив він сам до себе, „я вже десь колїсь чув...

А позаду Вольф, механічно переступаючи низькі купи, мямлив: „І він убив дорослого лева ножем!"

AT THE HEAD OF THE COLUMN, LARSON FROWNED AT THE JUNGLE THOUGHTFULLY. "THAT SCREAM," HE MUTTERED, "I HEARD IT BEFORE -- SOMEWHERE."

AND IN THE REAR, WOLF SLASHED SUDDENLY AT THE UNDER LION, "HE KILLED A FULL-GROWN LION," HE MUTTERED THOUGHTFULLY, "WITH A KNIFE!"